

prima instanță: L.Pruteanu
(Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău)
instanța de apel: L.Popova, M.Moraru, Sv.Caitaz
(Curtea de Apel Chișinău)
instanța de recurs: G.Stratulat, M.Ghervas, Iu.Bejenaru

dosarul nr.2rh-230/17

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Galina Stratulat

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de revizuire depusă de Ianușev Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ianușev Mihail împotriva Elenei Moscalenco cu privire la recunoașterea ca fiind valabilă tranzacția de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, încasarea cheltuielilor de judecată suportate și cererea reconvențională depusă de Moscalenco Elena împotriva lui Ianușev Mihail cu privire la declararea nulității antecontractului și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 02 octombrie 2012 Ianușev Mihail a depus cererea de chemare în judecată împotriva Elenei Moscalenco privind recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare a cotei-părți în mărime de 43/80 a terenului situat în XXXXX, cu nr. cadastral YYYYYY, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra acestui bun imobil și încasarea de la Moscalenco Elena a surplusului de preț achitat în mărime de 237,5 euro.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 23 februarie 2011 între Moscalenco Elena și Ianușev Mihail a fost încheiat un precontract de vânzare-cumpărare a unui teren amplasat pe str.XXXXX în mărime de 0,03 ha la prețul de 7500 euro.

Reclamantul a explicat că contractul de vânzare-cumpărare urma a fi încheiat până la data de 30.08.2011, însă Moscalenco Elena a refuzat încheierea contractului de vânzare-cumpărare. Astfel, Ianușev Mihail s-a adreast cu cerere de chemare în judecată către Moscalenco Elena prin care a solicitat recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, încasarea cheltuielilor de judecată suportate de el.

Ulterior, în cadrul examinării pricinii în fond, la data de 20.06.2013, reprezentantul reclamantului a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care s-a solicitat recunoașterea valabilității tranzacției de vânzare-cumpărare a 0,03 ha din terenul situat în XXXXX - cota parte din proprietatea pârâtei și anume 150.5 m.p. din terenul cu nr. cadastral - YYYYYY și 149,5 m.p. din terenul cu nr. cadastral YYYYYY, recalcularea cotelor coproprietarilor, cu condiția plății de către Ianușev Mihail a prețului neachitat în mărime de 3500 euro și recunoașterea

dreptului de proprietate a reclamantului Ianușev Mihail asupra a 150.5 m.p. din terenul cu nr. cadastral YYYYYY și 149,5 m.p terenul cu nr. cadastral YYYYYY, cu recalcularea cotelor coproprietarilor din terenul cu nr. cadastral YYYYYY - Moscalenco Elena devenind proprietară a cotei de 27,8/80, iar Ianușev Mihai a cotei 52,2/80, solicitând și încasarea de la Moscalenco Elena cheltuielilor de judecată în mărime de 6863 lei cu deducerea sumei date din prețul neachitat de către reclamant în mărime de 3500 euro.

La data de 19.04.2013 Moscalenco Elena a depus cerere reconvențională, prin care a solicitat declararea nulă a antecontractul din 23 februarie 2011.

Întru argumentarea cerințelor sale Moscalenco Elena a invocat faptul că, antecontractul încheiat între ea și Ianușev Mihail este lovit de nulitate absolută, deoarece la momentul încheierii lui nu a fost determinat care teren urma a fi vândut, deci nu poate fi determinat cu certitudine esența consimțământului; ea nu deținea cu drept de proprietate personală terenul cu suprafața de 0,03 ha, deoarece acest teren se află în proprietate comună cu soțul ei pe cote-părți, fără a fi partajat în natură și nu a fost primit acordul celuilalt coproprietar la încheierea antecontractului.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 04 februarie 2014, cererea de chemare în judecată depusă de către Ianușev Mihail a fost respinsă ca neîntemeiată, iar cererea reconvențională depusă Moscalenco Elena a fost admisă integral.

S-a declarat nul antecontractul din 23 februarie 2011 încheiat între Moscalenco Elena și Ianușev Mihail privind obligarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,03 ha, situat în XXXXX cu aducerea părților în poziția inițială: restituirea sumei de 4000 Euro primită în avans de către Moscalenco Elena de la Ianușev Mihail.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de Ianușev Mihail, fiind menținută hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun.Chișinău din 04 februarie 2014.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014 recursul declarat de avocatul Liubomir Dudulica în interesele recurentului Ianușev Mihail a fost recunoscut ca fiind inadmisibil.

La data de 15 septembrie 2016 avocatul Țapeș Artur în interesele revizuientului Ianușev Mihail a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2014, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei recurate și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire avocatul Țapeș Artur în interesele revizuientului Ianușev Mihail a invocat prevederile art.449 lit. a) CPC, pe motiv că a fost constatată, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

Prin urmare indică că conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 s-a stabilit cu certitudine că inculpata Moscalenco Elena cunoștea chiar la momentul încheierii antecontractului de vânzare-cumpărare nr.1511 din 23.02.2011 că nu va putea onora obligațiile de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu o suprafață de 0,03 ha, situat pe adresa XXXXX.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 s-a declarat necompetentă Curtea de Apel Chișinău de a examina cererea de revizuire depusă de Ianușev Mihail împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2014.

S-a strămutat pricina la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea cererii de revizuire, conform competenței.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către avocatul Țapeș Artur în interesele revizuiantului Ianușev Mihail împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată de Ianușev Mihail către Moscalenco Elena privind recunoașterea ca fiind valabilă tranzacția de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, încasarea cheltuielilor de judecată suportate și cererea reconvențională depusă de Moscalenco Elena către Ianușev Mihail privind declararea nulității antecontractului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 20 octombrie 2017 Ianușev Mihail a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei recurate și remiterea cauzei la re judecare.

În motivarea cererii de revizuire Ianușev Mihail a invocat prevederile art.449 lit. a) CPC, pe motiv că a fost constatată, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, și prevederile art.449 lit. b) CPC indicând că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute de revizuent în timpul judecării anterioare a pricinii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.451 alin.(1) CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Datorită faptului că revizuirea este o cale de atac a hotărârilor irevocabile, poate afecta stabilitatea raporturilor juridice, producând efecte grave pentru părți. De aceea legea stabilește o listă expresă și exhaustivă a temeiurilor de declarare a revizuirii. Acestea sînt prevăzute la art. 449 CPC și în cazul în care se cunoșteau ar fi influențat asupra soluției date de instanța de recurs.

Colegiul reține că revizuentul invocă drept temei pentru declararea revizuirii art.449 lit. a) și b) CPC.

În susținerea temeiului de revizuire invocat de Ianușev Mihail în temeiul art.449 lit. a) CPC , revizuiantului a prezentat decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, prin care Moscalenco Elena a fost recunoscută vinovată de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 al. (1) Cod penal, raportat la art.53 lit.g) Cod penal și s-a liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

Colegiul reiterează că, anterior avocatul Țapeș Artur în interesele revizuiantului Ianușev Mihail a depus o cerere de revizuire invocând aceleași temeiuri și anume art.449 lit. a) CPC. Astfel, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către avocatul Țapeș Artur în interesele revizuiantului Ianușev Mihail.

Ianușev Mihail ca temei de revizuire a invocat și prevederile art. 449 lit. b) CPC.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, avînd în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

Argumentul lui Ianușev Mihail precum că a lucrat în baza unui contract de muncă în Germania începînd cu 16 mai 2016 pînă la august 2017, astfel nu a cunoscut despre decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 este unul declarativ, deoarece conform deciziei instanței de apel din 16 iunie 2016 Ianușev Mihail a fost prezent în cadrul ședinței de judecată avînd calitatea procesuală de parte vătămată.

Prin urmare, materialele cauzei relevă că revizuentul Ianușev Mihail a știut despre examinarea cauzei și respectiv a beneficiat de posibilitatea reală să se intereseze despre rezultatul examinării și să se folosească cu bună credință de drepturile sale procedurale.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea

drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Revizuirea este o cale extraordinară de atac, de retractare a unei hotărâri judecătorești irevocabile care se declanșează la cererea persoanei interesate, dacă este prezent motivul conținut în lege ca temei, aceasta reprezentând, de fapt, solicitarea desființării hotărârii indicate și pronunțarea altei hotărâri, diferite de prima.

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost reiterată în jurisprudența CEDO.

Curtea, cu mai multe ocazii, a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Or, admiterea nejustificată a cererii de revizuire va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce în mod inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (cauza Pîrnău și alții vs. Republica Moldova din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că argumentele invocate de Ianușev Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 lit. a) și b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ianușev Mihail împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ianușev Mihail împotriva Elenei Moscalenco cu privire la recunoașterea ca fiind valabilă tranzacția de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului, încasarea cheltuielilor de judecată suportate și cererea reconvențională depusă de Moscalenco Elena împotriva lui Ianușev Mihail cu privire la declararea nulității antecontractului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru